आशा सफूकुथि

1.598

ASHA ARCHIVES

॥वा०के०मा०॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ यत्तीर्थोदकपानमात्रजनितं स्वल्पं चलीलाभुषं क्लेशं नैव पुनर्भवात्मकमितो यांतीति चित्रामखे ॥ चित्रं तन्स्नानदाहनादपि समुद्रे
तेन ह्येमे न येन तु क्तोह्यनशनानि यांति महजं केदारदेवं सदा ॥ १ ॥ क्षेत्राणां परमं क्षेत्रं कुरुक्षेत्रमिति श्रुतं ॥ सर्वपापप्रशमनं ऋषिसर्वैर्निषेवितं ॥ २ ॥ ना
॥२॥ नाद्रुमफलोपेतं नानाख्यानैर्विभूषितं ॥ नानाद्रुमसमोपेतमापगाभिरलंकृतं ॥ ३ ॥ सरःशतेन संजुष्टं पद्मिनीखंडमंडितं ॥ वनैश्चोपवनैर्युक्तं ना
नाहंससमाकुलं ॥ ४ ॥ नानापक्षिसमाजुष्टं कोकिलारवसंकुलं ॥ रमणीयं मनोरम्यं यज्ञयूपैः सुशोभितं ॥ ५ ॥ तस्मिन्वायुरमेयात्मा सत्रमारब्धवा
न्विभुः ॥ वर्तमाने तथा यज्ञे वायोर्हि जगदायुषः ॥ ६ ॥ समायाताः समाद्रष्टुं तं यज्ञं विश्वजीविनः ॥ मुनयो योगिनश्चान्ये तथा देवर्षयोपि च ॥ ७ ॥ वारा
णस्यास्तथा केचित्केचिच्चामरकंटकात् ॥ पितृतीर्थात्तथा केचिद्गंगासागरसंगमात् ॥ ८ ॥ प्रयागात्तीर्थराजाच्च प्रभासाच्च तथापरे ॥ नैमिषेयास्तथा चा
न्ये सर्वे च गतमत्सराः ॥ ९ ॥ केचिद्वायुफलाहाराः केचिदेकभुक्ताशनाः ॥ जीर्णपर्णाशनाः केचित्केचित्स्थंडिलशायिनः ॥ मध्ये तेषां समस्तानां नैमि
षेयास्तपस्विनः ॥ उपगम्य ततो वायुं पप्रच्छुर्जगदायुषं ॥ १० ॥ नैमिषेया ऊचुः ॥ त्वं देवः सर्वदेवानां मनुष्याणां च जीवनं ॥ अंतरात्मापि सर्वेषां प्राणिनां त्वं
समीरण ॥ ११ ॥ सर्वं जानासि तत्त्वेन जगत्स्थावरजंगमं ॥ अतस्त्वां संशयाविष्टाः प्रष्टुमेव वयमागताः ॥ १२ ॥ पृथिव्यां संति तीर्थानि प्रयागादीनि सद्गते ॥ ॥राम:॥
प्रयागं तीर्थराजं च प्रशंसंति तपोधनाः ॥ १४ ॥ केचिद्ध्यां महाकालमुज्जयिन्यां प्रशंसिरे ॥ वाराणसीं तथा केचित्केचिच्चामरकंटकं ॥ १५ ॥ नर्मदां च तथा ॥२॥

केचिद्यमुनां च तथापरे सरस्वत्यादयः केचिन्नद्यः पुण्यजलाः शुभाः १६ केदारं चैव तुंगेशं तथा वदरिकाश्रमं मध्यमं भैरवं दंडं स्यात्पुरुद्र हिमा
लयं इत्येवमादितीर्थानि प्रशंसंति मुनीश्वराः तेषां तीर्थविशेषाणां विशिष्टं कतमं द्वव १८ एतन्नः पृच्छतां सर्वं कथयत्वं सदागते वायुरुवाच स
तेदेवपुरा देव्या पृष्टो देवो यदाह तां तदहं कथयिष्यामि शृणुध्वं मुनिसत्तमाः २० देव्युवाच यानि स्थानानि देवेश पृथिव्यां विश्रुतानि वै तेषां श्रेष्ठत
मं पुण्यं कथयत्वं प्रसादतः २१ श्रीमहादेव उवाच साधु साधु महाभागे यत्पृष्टोहं त्वया प्रिये मनुष्याणां हितार्थाय तत्सर्वं कथयामि ते २२ हिम
च्छिखरे पुण्ये त्रीणि स्थानानि सुव्रते पुण्यानि च पवित्राणि स्वर्गमोक्षप्रदानि च २३ केदारं च महापुण्यं दुर्लभं सर्वजंतुषु मध्यमं च द्वितीयं तु तृती
यं च महालयं २४ श्रीदेव्युवाच एकैकस्य तु तीर्थस्य माहात्म्यं वद मे प्रभो श्रीमहादेव उवाच शैलराजस्य पृष्ठे तु पितृस्तववर्णने यानि स्था
नानि पुण्यानि शृणु पापापनुत्तये २५ महालयं तु तत्प्रोक्तं प्रियं मे तु महाप्रिये यस्य संदर्शनाद्देहे मडैः संस्पृश्यते नरः २६ तत्र स्थाने महादेवि न
दी वैतरणी शुभा स्नानावगाहनाद्यस्याः स्मरणादपि मानवाः २७ मुच्यंते किल्बिषैर्घोरैः सप्तजन्मकृतैरपि तस्यां स्नात्वा तु यो मर्त्यः पितृणामुदके
क्षिपेत् २८ तैरेव जायते तृप्तिः पितृणां सर्वकामकैः यः पुनस्तत्र वै श्राद्धं पितृनुद्दिश्य दापयेत् २९ पितरस्तस्य तृप्यंति यावदाभूतसंप्लु
वं ब्रतिनो भोजनं तत्र नारी वा यदि वा नरः ३० तेनार्चितं भवेत्सर्वं त्रैलोक्यं सचराचरं तत्र स्थाने महादेवि पदं व्यस्तं महालयं ३१ मया रुद्रेण त

के०मा०
२

नेदंस्थानंरुद्रमहालयं पुण्यकर्मानरोगत्वापदेममसुशोभने ३२ पिंडंदत्वाप्रयत्नेनशाकैरपिफलैरपि तेनतृप्ताभवंत्यस्यपितरोयपितामहाः
३३ मोदंतेत्वक्षयंस्वर्गेकालंमुनिभिश्चाप्यलक्षितं दृष्ट्वाचैनत्पदंभद्रेरुद्रेरुद्रमहालये ३४ एकविंशकुलोपेतोरुद्रलोकेमहीयते एकांधेनुं
चयस्तत्रदद्याद्वेदपारगे ३५ लक्षेणैकेनदत्तेनफलंप्राप्नोतिमानवः महालयेमहापुण्येतुहिमाद्रेचकांचने ३६ योददातिनरोभक्त्याकोटिदत्त
फलंलभेत् रुद्रमात्रोनुयःपृथ्वीतत्रदद्याद्वरानने ३७ तेनदत्ताभवेत्सर्वासप्तद्वीपावसुंधरा स्वयुक्तेगेपतेद्यस्तुकामतोकामतोपिवा ३८ रुद्रोस्य
धारयेच्छंचरुद्रलोकंसगच्छति गत्वामहालयंपुण्यंपदंदृष्ट्वामहेश्वरं ३९ पितॄन्वैतारयेत्संतुदशपूर्वान्दशापरान्च द्वितीयंकथयिष्यामिमध्यमं
स्थानमुत्तमं ४० तेनमध्यमनाम्नातत्तीर्थंकथ्यतेबुधैः तत्रान्यत्स्तंभयाभद्रेमध्यमेपदमुत्तमं ४१ तत्रगत्वानरोभक्त्यामुच्यतेसर्वकिल्बिषैः त
स्मिन्यदेतुयोदेविनरोभक्तिपरायणः ४२ पिंडंदद्यात्पितॄणांयःसोक्षयंलोकमाप्नुयात् तत्रसासरितांश्रेष्ठावहतेमध्यमेश्वरे ४३ सरस्वती
तिविख्यातासर्वपापप्रणाशिनी प्रापयद्याववरौर्वंपश्चिमंलवणोदधिं ४४ श्रीदेव्युवाच और्वःकोसौमहादेवकस्यपुत्रोमहामुनिः कासौ
सरस्वतीधन्यायथानीतामहोदधिं ४५ और्वःपरमधर्मज्ञःसूर्यकोटिसमप्रभः एतत्सर्वंसुरेशानकथयत्वं ४६ श्रीमहादेवउवाच कथयामिव
रारोहेयत्पृष्टाहंत्वयानघे ब्रह्मणोमानसःपुत्रोभृगुरासीन्महातपाः ४७ तस्यपुत्रोभवद्धीरस्तेजसातपसापिवा और्वइतिसमाख्यातस्तपोनिष्ठोजि

राम:
२

समासतः २

तेंद्रियः ४८ बालएवाभवज्ज्ञानीवागीशोवाग्मिनांवरः ज्ञात्वाज्ञानेनसत्वस्यक्षयंहिक्षत्रियैःकृतैः ४९ तथापिपृष्टवाञ्जननीमातस्त्वंकथयाद्यमे पितामेक्वगतो
वंद्योबांधवाःस्वजनास्तथा ५० मातातद्वचनंश्रुत्वासाश्रुताश्रुलोचना उवाचगद्गदांवाणींपुत्रंपरमधार्मिकं ५१ पुत्रत्वज्जातसंप्राप्तोरामःप्रहरतांवरः क्षत्रियांतकरः
श्रीमान्स्वयंनारायणःप्रभुः ५२ वैरनिर्यातनार्थीयःक्षत्रियाणांक्षयंकरः त्रिःसप्तकृत्वोभगवान्वैरेणैकेयोमहामुनिः ५३ पृथिवींभृगवेदत्वासह्याद्रिवनपर्वतां
स्वयंजगामतपसेसमुद्रतटमुत्तमं ५४ गतेतस्मिन्जगन्नाथेक्षत्रियाश्चमहोत्कटाः समुत्तस्थुस्ततश्चान्येव्याप्यंतश्चमेदिनीं ५५ ययाचिरेधनंतेवैभार्गवान्धनलिप्सवः न
ददुर्भार्गवास्तद्वयंक्रुद्धाहिक्षत्रियास्तदा ५६ हंतुमारब्धवंतोवैभार्गवान्भार्गवीशुच गर्भंसुपातयामासुर्ब्रह्ममाणाइतस्ततः ५७ कदाचिज्जानुनोर्मध्येनिधायस्वयमात्मज
रू रक्षितंयत्स्तयाभीत्यातेनौर्वइतिसंस्मृतः ५८ इत्येवमौर्वःसंजातोयेनानीतासरस्वती ब्रह्मपुत्रामहाभागासर्वकल्मषनाशिनी ५९ लक्षावत्सरणात्पुण्यासर्व
कामफलप्रदा एतद्गुह्यंमयाख्यातंयत्पृष्टंचत्वयानघे ६० तस्यांस्नात्वानरोभक्त्यामुच्यतेसर्वकिल्बिषैः सरस्वत्यांनरःस्नात्वायःपश्येन्मध्यमेश्वरं ६१ पंचामृतेनगव्ये
नाऽमृतत्वंसोऽश्नुतेचिरं ततोदकंचयोदेविकथंचित्प्राशयेन्नरः ६२ सगणोभवतोभद्रेमध्यमेश्वरमाश्रितः इत्येतत्कथितंसुभ्रुद्वितीयंस्थानमुत्तमं अन्यत्पृष्टंमहाभा
गेकथयामिनसंशयः ६५ देव्युवाच तृतीयंपरमंस्थानंकेदारंनामविश्रुतं महापापहरंदेवत्वयोक्तंचममप्रभो ६६ मानुषाणांहितार्थीयत्त्वयामर्त्येप्रकाशितं तस्यपु
ण्यफलंचैवसर्वमेवक्तुमर्हसि ६७ महादेवउवाच कथयामिवरारोहेभक्तानांभक्तवत्सले यन्नकस्यचिदाख्यातंरहस्यंमुक्तिदायकं ६८ वात्सल्यात्तवभक्तायत्र
कथ्यंनास्तिपार्वति शृणुष्वावहितात्वंनिर्विकारेणचेतसा ६९ केदारस्यचमाहात्म्यंभुक्तिमुक्तिप्रदायकं तीर्थानांपरमंतीर्थंकेदारंतीर्थमुत्तमं ७० निर्मितंमम

के०
२

वीर्य्येणमोक्षद्वारमनुत्तमं तत्रयेमनुजागत्वापिवेयुर्भक्तितत्पराः ७१ ममरेतोदकंभद्रेनिरीहामोक्षभाजनाः भवंतिनात्रसंदेहःसत्यंतेकथितंमया ७२
कांक्षमाणास्तुयेदेविममवीर्य्यंपिवंतिहि तेभवंतिगणाःसर्वेममतुल्यावरानने ७३ भोगैर्नानाविधैर्युक्तामममलोकेवसंतिते सर्वेत्रिशूलहस्तास्तेचंद्रा
र्द्धवृषभध्वजाः ७४ तत्रस्थानेमहादेविनदीमंदाकिनीशुभा तस्यांस्नातोमहादेविनरोवैभक्तितत्परः ७५ ज्ञातजन्मार्जितात्पापान्मुच्यतेनात्रसंशयः मं
दाकिन्यांनरःस्नात्वापिंडंदद्याद्विचक्षणः पितरस्तस्यतृप्यंतियुगानामेकसप्ततिं तस्यास्तीरेचयेभक्त्याकपिलांगांप्रयच्छति ७७ एकोत्तरंकुलंतेनतारितं
नात्रसंशयः तत्रस्थानेनरोभक्त्यात्रुटिमात्रंतुकांचनं ७८ ददातिद्विजमुख्यायसब्राह्मंलोकमाप्नुयात् तत्रस्थानेयदाजातानदीनाम्नात्र
मानदी ७९ तांसमाश्रित्यमायातास्स्वर्गलोकाद्दिवौकसः स्वर्गद्वारेतिनामास्यास्तदाचक्रुर्दिवौकसः ८० स्वर्गद्वारेनरःस्नात्वासमभ्यर्च्यमहेश्वरम्
देवमीशाननामानमैशानंलोकमाप्नुयात् ८१ हंसतीर्थंमहापुण्यंकेदारात्पूर्वतःस्थिते तत्रस्नात्वानरोभक्त्यापिंडंदद्याद्विधानतः ८२ पितृभ्य
श्चमहाभागेतस्यपुण्यफलंशृणु यावत्केदारतीर्थंतुमंदाकिन्यासमन्वितं ८३ तावत्तेपितरस्तृप्ताःपिंडदानान्नसंशयः देव्युवाच हंसतीर्थंकथंदेवतत्रो
त्पन्नंमहाफलं एतदाख्याहिमेदेवभक्तामायदिमन्यसे ८४ महादेवउवाच यदास्पृष्टंत्वयाभद्रेतीर्थंतीर्थोत्तमंप्रिये मयाज्ञप्तास्तदासर्वेसदेवाः रामः ३
सुरकिन्नराः ८५ मद्रेतःपीतमात्रेणसंजाताहवृषभध्वजाः त्रिनेत्राःशूलहस्ताश्चचंद्रार्द्धमुकुटांकिताः ८६ ब्रह्मातांस्तादृशान्दृष्ट्वातस्यच्छायाभवेत्त
दा पीतंतद्रेतसोभद्रेकथंयास्येहमग्रवे ८७ मत्वापितामहंसोद्य ब्राह्मंममनास्तिशोभनम् नान्यनचेदृशीधन्याद्दृर्द्धिर्भवतिकर्हिचित् ८८ इतिचिं

तयतस्तस्यमतिर्जातामहात्मनः योवीर्य्येणाहमिदंपास्येततोमेनिर्वृतिःपरा ८९ भविष्यतिनसंदेहोनान्यथावैकथंचन ततोसमयतांकृत्वातत्तु
ब्रह्मावरानने ९० पातुमारब्धवान्सोमंततोज्ञातोहिनंदिना कंठेनाक्रम्यपादेनगृहीतोसावधोमुखः ९१ क्षिप्तश्चतेनतस्थानात्पतितोहंसरूप
वान् तेनेदंहंसतीर्थंहिविख्यातंतत्रपार्वति ९२ तस्मिंस्तीर्थेनरोयस्तुकुरुतेस्नानमुत्तमं रुद्रलोकेवसेत्तत्रयावत्तत्तीर्थमुत्तमं ९३ केदारमा
नसेकृत्वागृहद्वाराद्विनिःसृताः सूर्य्यंतेयेनरानार्य्यःशूद्राम्लेच्छादयःप्रिये ९४ अर्द्धमार्गेस्थितायेवाममभक्त्याममाश्रिताः तेभवंतिगणाःसर्वेक्रीडंते
ममतेजसा ९५ भस्मदिग्धशरीरस्यमद्दीक्षादीक्षितस्यच केदारोदकपीतस्यनभयंविद्यतेक्वचित् ९६ अश्वमेधशतंकृत्वायांगतिंलभतेन
रः तांगतिंलभतेमर्त्यःकेदारस्यचदर्शनात् ९७ राजसूयसहस्रस्यसौत्रामणिशतस्यवा तस्मात्कोटिगुणंपुण्यंकेदारस्पर्शयेद्यदि ९८ दि
व्यंवर्षसहस्रंतुतपस्तप्त्वातुपुष्करे नतांगतिमवाप्नोतिकेदारस्यतुयागतिः ९९ भूतंभव्यंभविष्यंचसर्वंलोकेषुयद्भवेत् सर्वंजानातितत्वेननिर्वि
कारेणसुंदरि १०० केदारसदृशंतीर्थंनचान्यद्विद्यतेक्वचित् केदारमुदकंपीत्वानरनारीनपुंसकाः १ सर्वेमत्तुल्यदेहास्तेममपुत्रानसं
शयः केदारस्योदकंपीत्वायस्मिन्देशेप्रपद्यते सोपिदेशोभवेत्पूतःकिंपुनस्तस्यबांधवाः यथापुत्रस्यमेनंदीगणेशःषण्मुखोयथा तथातेपिहि
तेपुत्राःयैःपीतंउदकंप्रिये अंकितास्तुत्रिशूलेननवध्याःसर्वदैवतैः ४ पृथिव्यांयानितीर्थानिपुण्यान्यायतनानिच केदारस्योदकेनापिकलां

नार्हतिषोडशीं ५ येस्मरंतिसदाभक्त्याकेदारंमेप्रियेप्रिये तेपियाप्यफलंप्राप्यमोदंतेदिविरुद्रवत् ६ रात्रौशयनकालेतुयेस्मरंतिहिमानवाः
सकृद्विपरयाभक्त्यातेयात्राफलभागिनः ७ भवंतिनात्रसंदेहःसत्यंवैकथितंमया येगत्वातत्रदेवेशंमांद्रक्ष्यंतिहिमानवाः ८ नष्टाधिव्याधजा
यंतेप्रधानास्तेमहेश्वराः त्यक्त्वेहास्तुयेक्षेत्रेकेदारेममवल्लभे ९ तेपिमत्सदृशाभद्रेययाहंतत्रमेगणाः इत्येतत्परमंगुह्यंतवस्नेहात्प्रकाशि
तं नदेयंयस्यकस्यचिन्मोक्षद्वारमनुत्तमं ११ यश्चेदंश्रावयेद्भक्त्यायश्चेदंशृणुयान्नरः मुच्यतेपातकैर्घोरैःशतजन्मार्जितैरपि १२ ७ इ
तिश्रीवायुपुराणेकेदारमाहात्म्येप्रथमोऽध्यायः १ ७ श्रीदेव्युवाच क्षेत्रस्यैवपरंमानंतीर्थानांचविधिंतथा गतिंचदेवदेवेशकथयस्वप्रसादतः
१ श्रीमहादेवउवाच शृणुदेवियथातथ्यंक्षेत्रस्यैवोत्तमस्यच प्रमाणंहिमयाख्यातंतीर्थानिनिखिलानिच २ दक्षिणोत्तरगश्चैवपंच
योजनविस्तृतं पूर्वपश्चिमतश्चैवयोजनत्रयमायतं ३ दक्षिणोत्तरयोश्चैवपूर्वपश्चिमयोस्तथा दिशासुविदिशाश्चैवयोजनमितयंमतं ४
क्षेत्रस्यवाह्यतोभद्रेतत्पंचेतत्परमुत्तमं सिद्धगंधर्वयक्षाश्चकिन्नराप्सरसांगणाः ५ केदारक्षेत्रिणःसर्वेभक्तिनम्रात्ममूर्तयः प्रवेशंनलभंतेते
निषिद्धागणनायकैः ६ श्रीदेव्युवाच येवैगणामहादेवक्षेत्रेरक्षंतिनित्यशः तान्मेकथयदेवेशयदिमांमन्यसेप्रियां ७ श्रीमहादेव
उवाच कथयामिनसंदेहोयत्पृष्टोहंत्वयानघे सदाप्रियस्यभक्तस्यनास्त्यकथ्यंवरानने ८ क्षेत्रपालान्प्रवक्ष्यामितान्मेनिगदतःशृणु

स्यानंददातिमेनित्यंसर्वतश्चाप्यसंस्थिताः ९ नंदीचैवमहानीलोनिर्मांसश्चगणाधिपः जयाचविजयाचैवनाहनीस्कंदनीतथा १० घंटोदरीघटीजं
घासिंहवक्त्रोऽरिमर्दकः विडालवक्त्रोदुर्द्धर्षोदुंदुःमहश्चमहावलः ११ एकैकस्यतुदुर्द्धर्षादशकोटिपदातयः ममतुल्यवलाःसर्वेक्षेत्रपालेति
नित्यशः १२ नंदीचैवमहाकालःसततंकुंडरक्षकौ अहंकुंडेस्थितःसाक्षान्नित्यमेववरानने १३ देवैरपिसुदुःप्राप्यमतःकेदारमुत्तमं क्षे
त्राणांपरमंक्षेत्रंतीर्थानांतीर्थमुत्तमं १४ गतीनांपरमंभद्रेस्थानंतदपिदुर्लभं संसारछेदनार्थायालंतीर्थंकेदारविश्रुतं १५ उदकंयेस्तु
तत्पीतंतत्तेशोच्याहिमानवाः संसारसागरेघोरेदुःपारेक्लेशसंकुले १६ त्रिनेत्राःशूलहस्ताश्चशशांकांकितशेखराः व्याघ्रचर्मधराजाता
ममपुत्रामहावलाः १७ केदारस्योदकंपीतंयैर्नरैःपुण्यकर्मभिः पुण्यपापविनिर्मुक्तामोक्षंगच्छंतितेनराः १८ गर्भवासोनतेषामस्तिमुक्ता
स्तेपुरुषोत्तमाः वहुनात्रकिमुक्तेनसत्यंसत्यंवरानने १९ केदारसदृशंतीर्थंनभूतंनभविष्यति तत्क्षेत्रंममवीर्यंचतत्तीर्थंतत्तपोधनं २०
अन्येषांचकथाःकास्तुदेवानामपिदुर्लभं तत्रयेशुभकर्माणःकुर्वंतिहिप्रदक्षिणं २१ प्रदक्षिणीकृतातेनसमद्वीपावसुंधरा यत्फलंसर्वय
ज्ञेषुसर्वदानेषुयत्फलं २२ तत्फलंकोटिगुणितंकृत्वाप्रदक्षिणांमम इमंयःशृणुयान्नित्यंद्वितीयंतीर्थमुत्तमं २३ समुक्तःसर्वपापेभ्योरु
द्रलोकेमहीयते २४ पृष्टंचहित्वयाभद्रेतन्मयाकथितंपुनः अन्यच्चपृच्छयद्भद्रेकथयामितवप्रिये २५ ७ इतिश्रीवायुपुराणेकेदारमाहात्म्ये

द्वितीयोऽध्यायः २ ❀ श्रीदेव्युवाच भूयः केदारमाहात्म्यं श्रोतुमिच्छामि तत्वतः यदुक्तं देवदेवेश कृत्वा तृप्तिर्न विद्यते १ स्नानेषु किं फलं त
स्य तत्र तीर्थेषु विद्यते पीतेन तज्जलेनैव स्थानदर्शनतः शुभं २ एतत्कथय विश्वेश तीर्थस्य च हि सुत्तमं ३ श्रीमहादेव उवाच कथयामि न सं
देहो यत्पृष्टोऽहं त्वयानघे लोकानां हितकारुण्यात्सर्वपापक्षयंकरं ४ केदारदर्शनाद्देवि लभ्यते वैकुंठपदं स्मरणात्स्वर्गमेवास्य फलं हि विद्यते परं ५
स्पर्शनाद्ब्रह्मलोकादिलोकान्भुंक्ते यदृच्छया अर्चनाद्भक्तिभावेन लभ्यते मोक्षमुत्तमं ६ ममदेहात्समुद्भूतं केदारं तीर्थमुत्तमं तस्य संस्मरणाद्भडे भ
डेरेव प्रपूर्यते ७ पातकैश्च प्रमुच्यंते आजन्मोपार्जितैरपि येर्जलं पीयते शुभ्रं कुंडस्थं मम तेजसं ८ न शोचास्ति हि संसारे जन्ममृत्युभयातक
ले इदं तीर्थमिदं तीर्थं भ्रमंते तमसावृताः ९ येनश्रुतं हि केदारं तीर्थानां तीर्थमुत्तमं जलेन पीतमात्रेण मम तुल्यो गणो भवेत् १० ब्रह्मविष्ण्वा
दिलोकेषु पूज्यते नात्र संशयः आभूतसंप्लवे यावत्सर्वभोगैः समन्वितः ११ क्रीडते मत्पुरे दिव्ये मम तुल्यगणैः सह आदित्यादिग्रहा यावद्यावद्भू
म्यादिपंचकं १२ सप्तद्वाः पर्वता यावद्यावत्तीर्थमुत्तमं यावच्च मामकी कीर्त्तिर्विद्यते सार्वलौकिकी १३ तावत्ते भोगसंपन्ना वसंते मत्पुरे चिरं पि
नाकनाम गणा पाहादृशा आदित्यवर्चसः १४ तप्तकांचनवर्णाभा दिव्याभरणभूषिताः विचरंति सुखाविष्टाः मम लोकेषु सर्वदा १५ यक्षैर्विद्याध
रैर्युतैः पिशाचोरगराक्षसैः गंधर्वैः किंनरैर्भूतैर्दैत्यदानवपूर्वपैः १६ इंद्राद्यैर्देवतैः सर्वैः ब्रह्मविष्णुपुरोगमैः अवध्या नात्र संदेहः सत्यं तेक

थितं मया १७ ये नरा मम भक्ताश्च सदा केदारकीर्त्तिनः न ते पापैः प्रलिप्यंते पद्मपत्रमिवांभसा १८ यैः पुनस्तज्जलं पीतं नरैः पुण्यार्थशालिभिः न
तेषां जायते भद्रे प्रभावान्मामका इयं १९ यथाहं शशिमौलोकैः पूज्यमानैः सुरासुरैः तथा संपूज्य एवैको लोकेश्च सुरासुरैः २० स चंद्रादित्यलो
केषु पूज्यते स्वर्गवासिभिः न तस्य जन्ममरणं जायते च कदाचन २१ न भयं दुर्गतिस्तस्याधयो व्याधयस्तथा यथा नंदी महाकायः स्कंदो भृंगरि
टिर्गणाः २२ तथा ते मम पुत्राश्च विचरंति महीतले दृष्टे हि तज्जले भद्रे नरनारी नपुंसकैः २३ ब्राह्मणैरपि चान्यैश्च सर्वे मम गणाः प्रिये
कामरूपा महात्मानः क्रीडंते मम तेजसा २४ क्षेत्राणां परमं क्षेत्रं तीर्थानां परमेव हि ज्ञानानां परमं ज्ञानं गतीनां परमा गतिः २५ एकं हि जन
ये तु त्रैकेदारं योऽभिगच्छति स्वमात्मानं समुद्धृत्य कुलानां तारयेच्छतं २६ अन्यतीर्थपरो यस्तु प्राणांस्त्यजति मानवः न तां गतिमवाप्नोति
केदारे चैव यां गतिं २७ पंचाग्निं तपते यस्तु ग्रीष्मकाले निरंतरे न तां गतिमवाप्नोति केदारे चैव यां गतिं २८ वाराणस्यां वसेन्नित्यं जितक्रोधो जि
तेंद्रियः न तां गतिमवाप्नोति केदारे चैव यां गतिं ॥ २९ ॥ ज्ञानाभ्यासरतो नित्यं योगी ज्ञातमानसः ॥ न तां गतिमवाप्नोति केदारे चैव यां गतिं
॥ ३० ॥ एतत्ते सर्वमाख्यातं विशेषात्तव सुंदरि ॥ पृष्टो हि यत्त्वया भद्रे किमन्यच्छ्रोतुमर्हसि ॥ ३१ ॥ ❀ ॥ इति श्रीकेदारमाहात्म्ये तृतीयोऽध्यायः
३ ॥ ❀ ॥ श्रीदेव्युवाच ॥ नदी जे कथमुत्पन्ना केन कार्येण शंकर कथं पवित्रतां याता त्वेतदिच्छामि वेदितुं १ केन केन च तत्तीर्तं तत्स्थाने कीदृशी

के०मा० गतिः॥ येभ्योयेभ्यश्चतत्तीर्थंश्रेष्ठमस्तिजगत्त्रये॥ २॥ पार्थिवानांचदिव्यानांपातालानांचयत्नतः॥ एतत्सर्वंसमाचक्ष्वविस्तरेणमहेश्वर॥ ३॥ श्री
६ महादेवउवाच॥ त्वत्पितुःशिखरेरम्येयदासाहंत्वयाप्रिये क्रीडितंस्वेच्छयाभद्रेवर्षाणामयुतंशतं ४ तदादेवाभयोद्विग्नाःकिमेतदित्यचिंत
यन् लोकःसर्वोहिविकलोमैथुनायोपचक्रमे ५ कस्यप्रभावोदेवेशऋषेर्वाथमहात्मनः एवंविचिंत्यदेवास्तेलोकेजग्मुर्भयातुराः ६
पद्मयोनेर्महादेविसर्वदुःखक्षयंकरः गत्वाप्रणम्यदेवेशंपितामहमनामयं ७ निवेदयंतोवैकल्यंकामदेवापराधजं तस्थुःप्रांजल
यःसर्वेशक्राद्याःसुरसत्तमाः ८ तेषांचकथितंज्ञात्वाप्रोवाचेदंप्रजापतिः भोदेवताभवोदेवोयुष्माकंहितकाम्यया ९ पार्वत्यामैथुनंचक्रे
जगदानंदकारकं इत्थंपितामहंवाक्यंश्रुत्वादेवाःसवासवाः अग्निंसंप्रेषयामासुर्गत्वाशीघ्रंप्रदीप्यतां इत्युक्तोदेवतैर्वह्निःसंगतश्चश्वरा
लयं ११ गत्वाप्रदीप्यतेयावत्तावत्तावुत्थितोद्रिया तदाकोपेनदेवेशिनहेतोवुद्बुदायितं १२ क्षिप्तेमुखेमयातस्यशेषंचविनिपातितं
तस्मिन्स्थानेमहापुण्यकेदारतीर्थसत्तमे १३ कुंडंकृत्वामयादेवितद्धेतोगोपितंपुरा तत्पीयतांमुक्तिहेतोदुर्लभामुक्तिरन्यथा १४ पुण्यं रामः
पवित्रममृतंपीत्वापूताभविष्यत वाक्यंममतथाश्रुत्वासर्वेतेगतमत्सराः १५ पीतवंतोजलंदेवियथोक्तविधिनानघा सर्वेत्रिशूलहस्ताश्च ६
त्रिनेत्रावृषवाहनाः १६ विचरामियथाहंवैतथातेविचरंतिहि पृष्टंचयत्त्वयादेवितन्मयाकथितंनव १७ रेतोदकंनिमित्तंहिपवित्रीकरणंत

था माहात्म्यंतस्यवीर्यस्यशृणुयेनाधिकंप्रिये १८ देवतानांचसर्वासांयथाकुर्मीपरंप्रिये तथासर्वेषुतीर्थेषुकेदारोदकमुत्तमं १९
पद्मरागोमणीनांचधातूनांकांचनंयथा तथासर्वेषुतीर्थेषुकेदारोदकमुत्तमं २० इंद्रियाणांमनोयद्वत्सुमित्रस्यचदर्शनं तथासर्वेषु
तीर्थेषुकेदारोदकमुत्तमं २१ पुष्पाणांचयथाजातीगौर्यथाचचतुष्पदां तथासर्वेषुतीर्थेषुकेदारोदकमुत्तमं २२ पुष्कराणांत्र
याणांचश्रेष्ठमुत्तरपुष्करं तथासर्वेषुतीर्थेषुकेदारोदकमुत्तमं २३ यथासर्वेषुवस्त्रेषुपट्टवस्त्रंप्रशस्यते तथासर्वेषुतीर्थेषुकेदारोदक
मुत्तमं २४ देवानांचयथाशक्रोमनुजेषुयथानृपः तथासर्वेषुतीर्थेषुकेदारोदकमुत्तमं २५ यथाधनाधिपादेवियक्षाणांपरमेश्व
रः तथासर्वेषुतीर्थेषुकेदारोदकमुत्तमं २६ किन्नराणांचसर्वेषांविशिष्टश्चसुलोचनः तथासर्वेषुतीर्थेषुकेदारोदकमुत्तमं २७ यः
सुसेनश्चसिद्धानांनरीविद्याधरेषुच तथासर्वेषुतीर्थेषुकेदारोदकमुत्तमं २८ वेदानांहियथासामशास्त्राणांशिवभाषितं तथासर्वेषु
तीर्थेषुकेदारोदकमुत्तमं २९ गात्राणांचशिरश्चैवप्रधानंकथ्यतेबुधैः तथासर्वेषुतीर्थेषुकेदारोदकमुत्तमं ३० गरुडःपक्षिणांश्रेष्ठोना
गानांशेषउच्यते तथासर्वेषुतीर्थेषुकेदारोदकमुत्तमं ३१ तरूणांचवटोयद्वद्वल्लीनांनागवल्लिका तथासर्वेषुतीर्थेषुकेदारोदकमु
त्तमं ३२ वाराणसीपुरीयद्वत्क्षेत्रेषुकुरुजांगलं तथासर्वेषुतीर्थेषुकेदारोदकमुत्तमं ३३ हिमशैलस्तुशैलानांमृगाणांमृगयूथपः

के०मा० तथा सर्वेषु तीर्थेषु केदारोदकमुत्तमं ३४ बहुनात्र किमुक्तेन सत्यं तत्कथितं मया सर्वेषामुत्तमानां हि केदारं तीर्थमुत्तमं ३५ एतेच कथि
७ ता भद्रे केदारस्य च ये गुणाः संख्यातुं नैव शक्यंते वर्षाणामयुतैरपि ३६ मनसा येपि गच्छंति नराः केदारकांक्षिणः तेपि देवगणा स्तत्र वि
चरंति महीतले ३७ द्रष्टुमिच्छंति भद्रे केदारगमनं प्रति तेषां देहे सदा भद्रे वसामि त्रिदशैः सह ३८ तैः पूजितैरहं देवि पूजितो नात्र संश
यः वंदिते वंदितश्चाहं भोजिते भोजितः प्रिये ३९ तस्मात्ते सर्वदा देवि नमस्कार्या विचक्षणैः॥ भोजनाच्छादनैर्नित्यं पत्पुडमनकादिभिः॥४०॥
॥ इति श्रीवायुपुराणे केदारमाहात्म्ये चतुर्थोऽध्यायः ४ ॥ ॥ श्रीदेव्युवाच ॥ केदारं तु दयेकृत्वा निःसृते च गृहान्तरैः॥१॥ नयै
स्तु पर्वतो दृष्टो नैव पीतं हि तज्जलं ॥१॥ गृहांगणमृता देव तथा चाहुपथेमृताः तेषां हि का गतिर्देव भक्तानां भक्तवत्सल ॥२॥ अदृष्टेः प
र्वतैरेव किं फलं लभते नरः एतच्छ्रोतुं समासेन वांछामि परमेश्वर ॥३॥ श्रीरुद्र उवाच ॥ शृणु देवि यथातथ्यं प्रभावं तैर्थिकं महत् येन श्रु
तेन देवेशि नरो मुच्येत किल्बिषैः ॥४॥ अदृष्टपर्वता भद्रे नराश्चापीततज्जलाः ॥ गृहाद्दूरं वरतो भद्रे मृता यदि कथंचन ॥५॥ तेषां च या गतिर्दे रामः
वि कथयामि तवानघे यैर्दृष्टः पर्वतो मर्त्यैस्ते मुक्ताः पापबंधनैः ६ यैः पुनस्तज्जलं पीतं ते मुक्ता नात्र संशयः अदृष्टः पर्वतो यैश्च न पीतं यैश्च ७
तज्जलं ७ तेपि देवगणाः सर्वे क्रीडंते मम शासने त्रिनेत्राः कामरूपाश्च ह्यथा रुद्राश्चतुर्भुजाः ८ शशांकार्द्धधराः शुद्धाः कुंडलाभरणोज्वलाः

विचरंति महाभागे ब्रह्मादिपुरसंस्थिताः ९ अन्यतीर्थेषु ये स्नानं नियमाद्विधिसंयुतं न तेषां तादृशं पुण्यं केदारे यादृशं भवेत् १० कुर्वंत्यपि नराः
पापं केदारोदकपायिनः न ते पापेन लिप्यंते पद्मपत्रमिवांभसा ११ केदारोदकतृष्णात्मा नैव भुज्यत सूतके जातके मृतके चान्नं पतितस्य तथैव
च १२ रजस्वलायाश्च तथा नान्नं भुंजीत कर्हिचित् यदि भुंक्ते च लोभेन जिह्वास्वादुवशीकृतः १३ मृत्युकाले तदागत्य गणा गृह्णंति तज्ज
लं तेन हीनो मृतश्चैव न तां गतिमवाप्नुयात् १४ तस्माद्बहुप्रयत्नेन वर्जितानां च भोजनं वर्जयेच्च महाप्राज्ञः सर्वमन्त्रेषु तिष्ठति १५ योद
द्यात्कांचनैर्युक्तां रत्नपूर्णां वसुंधरां तत्फलं देवि नाप्नोति केदारे चैव यत्फलं १६ यस्य तोयं शरीरस्थं सर्वपापप्रणाशनं न भयं विद्यते तस्य ह्यै
हिकामुष्मिके प्रिये एतत्सर्वं मया ख्यातं सर्वतीर्थगुणोत्तमं यश्चेदं श्रावयेन्नित्यं शृणुयाद्वापि नित्यशः मुच्यते सर्वपापेभ्यो रुद्रलोकं स गच्छति
गोसहस्रफलं प्राप्य मोदते दिवि रुद्रवत् ॥२०॥ ॥ इति श्रीवायुपुराणे केदारमाहात्म्ये पंचमोऽध्यायः ॥५॥ ॥ श्रीदेव्युवाच ॥ त्वत्सदृशा स्तु ते
सर्वे ये ईमार्गे मृता विभो कथं हि ते मया ज्ञेया तथा ते दैवतोत्तमैः एतत्सर्वं समासेन कथयस्व प्रसादतः ॥१॥ श्रीमहादेव उवाच ॥ शृणु चैव वरारोहे
यत्पृष्टं हि त्वयाऽनघे येन चिह्नेन ते सर्वे लक्षणीया भवंति हि २ शशांकार्द्धधरा नित्यं विचरंति सदा जपात् पुत्रो मे पुत्र संपन्नाः केदारोदकपा
यिनः ३ चंद्रसंस्पर्शिताजातं तेविश्वं त्यमलाननं तस्मिन्नर्थे तु कुश्राणि कथां पापप्रणाशिनीं ४ सर्वारोग्यकरीं धन्यां कथयामि तवानघे यस्यां च

कथ्यमानायांश्रुत्वापापैःप्रमुच्यते ५ पूर्ववृत्तांमहापुण्यांशृणुष्वंचमहाशुभे ब्राह्मणोवेदतत्वज्ञःसर्वशास्त्रैकपारगः ६ धनधान्यसमा
युक्तःपितृदेवार्चनेरतः सर्वक्रियासुकुशलःसर्वकालातिथिप्रियः ७ सुधर्मानामविख्यातोलोकानांचसदाप्रियः तस्यवाल्यप्रभृतोपि
मतिर्धर्म्याप्रजायते ८ संगमिष्येमहातीर्थेकेदारंनामविश्रुतं इतिसंचिंत्यवद्धापपृच्छपितरंतदा ९ मातरंचमहावेद्यांतथाबंधुजनं
वद्धः सुधर्मोवाच पितामातर्गमिष्येहंतीर्थानांतीर्थमुत्तमं १० केदारंनामविख्यातंसर्वकल्मषनाशनं यस्मिन्श्रुतेमहापापैराजन्म
मरणांतिकैः मुच्यतेमानवश्शीघ्रमुरगःकंचुकैर्यथा ११ हृष्टाजन्महृष्टास्थानंहृष्टादारांस्तपोहृष्टा धनसंपत्तयस्तद्वत्पुत्रदारादिसंभवाः
१२ केदारंयेनगच्छंतिपुत्रदारादिमोहिताः पश्चात्तापेनतप्यंतेपंकेमग्नागजाइव १३ इतिपुत्रवचःश्रुत्वासर्वेवेपितकंधराः अब्रुवन्ते
तितेन्येवंकस्यवैरोचनेतथा १४ तेषांतद्वचनंश्रुत्वासुशर्मादुःखितोऽभवत् पर्यालोच्यस्वचित्तेनदुःखीभूत्वाव्यवस्थितः १५ एतेमद्
मनेसर्वेनवांछंतिविमोहिताः अदृष्टैरेवगच्छामितथामेसुकृतंभवेत् १६ एतत्सर्वंसमाचिंत्यसंसारभयभीरुणा प्रस्थितोह्यर्धरात्रेण
केदारंहृदयेकृतं १७ प्रतोल्यान्निःसृतेदृष्टाकोटपालोमहामनाः चोरंप्रतर्क्यविव्याधहृदयेसुशरेणहि १८ हतःशरेणपतितोगता
सुस्तत्क्षणेनहि गत्वाविलोकयेद्यावत्कोट्टपालस्सुदुःखितः १९ सुधर्मणोह्ययंपुत्रोब्राह्मणस्यमहात्मनः हतोमयानविज्ञातःकिमेतद्दुः

ष्कृतंकृतं २० यदिजानातिमांसद्योभस्मराशिंकरिष्यति इतिसंचिंत्यतेनाथसुधर्माभयभीरुणा २१ गोपितोह्यश्मविष्टायांप्राकारस्यसमीप
तः तांरजन्यांतुव्युष्टायांप्रभातेविमलेशुभे २२ निरीक्ष्यपुत्ररहितंशयनंपितरौतदा हीनौपुत्रेणतौतस्मिन्भृशंरुरुदतुस्तदा २३ तयोरो
दनमाकर्ण्यसर्वेतेबांधवास्तदा समागम्यसमीपेतुकिमेतदितिचाब्रुवन् २४ श्रुत्वासमानदुःखास्तेरुरुदुर्भृशमातुराः ततोमातापिताचै
वबांधवास्तेसुदुःखिताः २५ विमूढहृदयाःसर्वेनकिंचिद्बोद्धुमागताः निरीक्ष्येतगृहंक्षेत्रंमार्गेदेवालयंमठं २६ नक्वापितस्यवार्तापिल
ब्धवंतोविचक्षणाः पुत्रदुःखेनसंतप्तौब्राह्मणोब्राह्मणीतदा २७ इतश्चेतश्चविचरन्मूर्छितौधरणींगताः पुनश्चचेतनांलब्ध्वासंमुख्यायकृतां
जलिः २८ पृच्छंतिस्मसमायातान्पाथिकान्मार्गसंस्थितान् गौरवर्णोविशालाक्षःपीनस्कंधोमहाभुजः २९ पुत्रोभवद्भिर्दृष्टोमेअस्मिन्मार्गे
व्यवस्थितैः नदृष्टइतितेरुक्तोभूयोमूर्छांजगामह ३० हाकष्टंकष्टमित्युक्त्वामूर्छयाधरणींगतः समाश्वास्यात्मनात्मानंपुनश्चिंतापरोऽभ
वत् ३१ चिंत्यमानेनतेनाशुस्मृतंपुत्रस्यभाषितं केदारगमनंपुण्यंसर्वपापक्षयावहं ३२ संचिंत्येवमहातेजाःब्राह्मणोब्राह्मणींप्रति उक्त
वान्शृणुसुश्रोणिमावाचागतःकेदारकांक्षया ३३ पुत्रोस्माकंमहाभागेअस्मत्संतरणायच तस्मात्त्वंप्रेष्यतांदूतोब्राह्मणोगतमत्सरो ३४ ग
त्वापुत्रंसमादायागच्छतःशीघ्रतोमया इत्यन्योन्यमतंकृत्वाब्राह्मणोप्रेषितौतदा ३५ भोब्राह्मणौभवंतौहिगम्यतांप्रीतयेमम केदारतीर्थं

के०मा०
९
मोर्गेषुपुत्रान्वेषणतत्परौ ३६ ब्राह्मणस्यवचःश्रुत्वाब्राह्मणेननिःसृतौतदा निरीक्ष्यमाणोनतत्पुत्रंजग्मतुस्तीर्थमुत्तमं ३७ गत्वातावुदकंपी
त्वापुनरेवगृहंप्रति आजग्मतुश्चिंतयानौमार्गेतस्मिन्सुशोभने ३८ नदृष्टोनश्रुतोस्माभिःप्रहृतिश्चापिनश्रुता इतिचिंताप्रयत्नस्यब्राह्मणस्य
हितयस्यच ३९ अंतरिक्षेत्युवाचेदमाकाशनिलयाच्चगोः ब्राह्मणौकगतौवास्तांकस्मिन्वापिप्रयोजने ४० तांश्रुत्वाकामगांवाणीमूचतुर्भ
यविह्वलौ ऊर्द्ध्वमालोक्यतौविप्रौविस्मयाविष्टचेतसौ ४१ महाकालवनंनामविख्यातंपृथिवीतले तस्मिन्वसतिधर्मात्माधर्मशर्मेतिविश्रु
तः ४२ ब्राह्मणानांतथाश्रेष्ठोधर्मधान्यैरलंकृतः तस्यपुत्रःसुशर्मेतिवेदवेदांगपारगः ४३ केदारेनिःसृतश्चिरस्तीर्थानांतीर्थमुत्तमं पितरौ
तावनाहृत्यप्रस्थितोमध्यरात्रतः ४४ तस्यचान्वेषणार्थायपित्रासंप्रेषितौचतौ नत्वावाभ्यांश्रुतःक्वापिप्रनष्टोवापिकुत्रचित् ४५ तयोरितिवचः
श्रुत्वाततोवचनमब्रवीत् तत्पुत्रोहंचविप्रेंद्रौस्वर्गेवासाममक्षयः ४६ भोगैर्नानाविधैर्युक्तोविमानैःसार्वकामिकैः विप्रावूचतुः कर्मणाकेन
संप्राप्तोभवानेतादृशींगतिं भोगैर्नानाविधैर्युक्तोविमानैःसार्वकामिकैः ४७ दानेनतपसावापिव्रतेननियमेनच भूतउवाच केदारंत्वहृदये राम:
कृत्वानिःसृतस्तस्यगृहाद्द्विजौ निशीथितमसोद्भूतेप्रतोल्याबाह्यतःस्थितः ४८ दृष्टोहंकोट्टपालेनहतोवैचोरशंकया केदारंत्वहृदयेकृत्वागतः ९
प्राणामयातदा ४९ तेनकर्मविपाकेनसंप्राप्तागतिरीदृशी सुखंवसामिविप्रेंद्रौरुद्रकन्याभिरावृतः ५० विप्रावूचतुः त्वद्रूपंद्रष्टुमिच्छावःश्र

स्थि४
द्धाजातागरीयसी यदितेरोचतेभूततदात्मानंप्रदर्शय ५१ भूतउवाच संपश्यतांचविप्रेंद्रौममरूपंप्रवर्त्तितं इत्युक्त्वादर्शयामासरूपं
दिव्यंतथात्मनः ५२ देहंकिंजल्कसंकाशंकुसुमैरपिरर्चितं कुंडलैर्भूषितौकर्णौबाहूचांगदभूषितौ ५३ मस्तकंमुकुटेनैवरत्नैरुज्ज्व
लितनहि कटिर्देवांगवस्त्रेश्चभूषिताभवत्तुसा ५४ तद्रूपंतादृशंदृष्ट्वाविस्मयाविष्टचेतसौ उक्तवंतौतदातंवैवचनंचेदमुत्तमं ५५ वि
प्रावूचतुः यदित्वंहितयोःपुत्रईदृशींगतिमाश्रितः कथंवैप्रत्ययोस्माकंलोकानांचभविष्यति ५६ पित्रोस्तत्रचबंधूनांत्वृणांनगरवासि
७५ नां ब्राह्मणाभ्यांवचःश्रुत्वातथ्यंपथ्यंहितावहं ५७ वामेरूपोप्युवाचेदंत्वयत्नःसमुपस्थितः प्रत्ययंकथयिष्यामिब्राह्मणौश्रूयतांपरं
५८ येनैवदृश्यमानेनसर्वेषांप्रत्ययोभवेत् ममदेहोविनिक्षिप्तःप्राकारस्यसमीपतः ५९ कोट्टपालेनविप्रेंद्रावाल्मरक्षणहेतुना यत्र°
चोत्क्षिप्यतेविष्टात्यश्वानांवातरंहसां ६० राज्ञोविजयवीरस्यधर्मशीलस्यनित्यशः खनित्वातत्प्रदेशंहिदर्शयिष्यतप्रकलं ६१ पूर्वोका
स्समायुक्तंतथाचप्रत्ययोभवेत् तथापित्रोश्चबंधूनांतथातत्पुरवासिनां ६२ जनानांहिजशार्दूलौगम्यतांक्षिप्रमेवहि कार्येतोकाय
दाहोमेयथानविकृतिर्भवेत् ६३ इत्याकर्ण्यवचस्तस्यविप्रौज्ञातप्रयोजनौ निःसृतौदृष्टमार्गेणात्यतिशीघ्रंकृतोद्यमौ ६४ गमनायकृ
तोत्साहौदृष्ट्वापुनरभाषत विप्रौमद्वचनाद्वाच्यौपितरौममविह्वलौ ६५ दुःखशोकपरीतांगौमद्वियोगेनकर्षितौ पुत्रेणयुवयोरुक्तंममवा

केनकर्हिचित् ६६ कर्त्तव्यःक्कगतःपुत्रोमृतिश्चिंतापरायणैः सिद्धोहंरुद्रतांयातोरुद्रलोकेवसाम्यहं ६७ कैलेरेकोतरवानैःपितृवर्गेणसं
के॰मा॰ युतः भोगैर्नानाविधैर्युक्तोप्सरोगणसेवितः ६८ रुद्रकन्यावीज्यमानःसुखेनविचराम्यहं केदारस्मरणात्क्षिप्रंगतोमेपापसंचयः
१० ६९ मातरंपितरंचैवतथास्वजनबांधवान् मातुलान्पितृवर्गांश्चइदंवाक्यमुदीरयेत् ७० ममोपरित्यविस्नेहोउद्वेगंमाकरिष्यथ अन्नं
वस्त्रंतथातोयंहर्षोत्सर्गंतथैवच ७१ भवद्भिःत्वेनमेकार्य्यंसंपूर्णस्यमहात्मनः इत्थंसंदेशमुक्त्वाथतत्रैवांतरधीयत ७२ तोगत्वानग
रंविप्रोमहाकालवनेशुभं सर्वंनद्भुतंतरूकंमेनपुत्रेणधीमता ७३ समीपेतस्यपित्रोश्चबांधवानांजनस्यच वाक्यंतद्वियोगंकृत्वाज
नाश्चर्यकरंशुभं ७४ बांधवाःस्वजनानासुदेशविप्रमुखंकृतं खनितस्तत्रदेशोचपश्यंतितत्कलेवरं ७५ उत्थाप्यतच्छरीरंतेदग्धा
मलजलाशये प्रवाह्यविमुखाःसर्वेगतास्तेस्वाश्रमाश्रमं ७६ इत्यंदेविमयाख्यातंकेदारस्यतुवर्णनं सर्वपापहरंपुण्यंसर्वारोग्यकरं
शुभं ७७ यःशृणोतिनरोभक्त्यापठेद्वापिविचक्षणः मुच्यतेपातकैर्घोरैःसप्तजन्मकृतैरपि ॥७८॥ इतिश्रीवायुपुराणेकेदारमाहात्म्ये
षष्टोऽध्यायः ॥६॥ ॥श्रीदेव्युवाच॥ येचसर्वेनकुर्वंतिशास्त्रेणोक्तंयथाविधिः अगम्यागमनंचैवह्यभक्ष्यस्यचभक्षणं ॥१॥ अपेयपानं रामः
कुर्वंतिनकिंचिद्वर्जयंतिच ॥ तेषांतुकागतिर्देवभद्राभद्रंतथाभवेत् ॥२॥ सर्वंकथयदेवेशभक्तामेयदिमन्यसे ॥श्रीमहादेवउवाच॥ सर्वंते १०

कथयिष्यामियत्पृष्टोऽहंत्वयाप्रिये भक्त्यायद्धितकारुण्यान्मास्त्वाकथ्यंतवप्रिये ३ पूर्वमासीन्महाविप्रोज्ञानयुक्तोत्यमत्स
री सर्वदाममभक्तश्चकेदारस्यचशोभने ४ केदारमहंयास्यामिवदत्येवहिसर्वदा ध्यायतेचततदेवामनसासततंप्रिये ५
करोतिचैवयत्किंचित्तदर्थंवविधानके एवंवैवर्त्तमानस्यब्राह्मणस्यमहात्मनः ६ सार्थोदेशात्समायातःकेदारस्यतुवि
स्तारं दृष्ट्वासार्थंसुविपुलंहर्षितोब्राह्मणोऽभवत् ७ सार्थेनसहितोविप्रोनिर्गतःस्वगृहाद्दृशी भीतःसंसारचक्राद्धिस
वेदुःखालयात्प्रिये ८ गतोसोप्रवरंतीर्थंकेदारंनामविश्रुतं यस्यसंस्मरणादेविमुच्यतेब्रह्महत्यया ९ यस्मात्परतरंनास्ति
तीर्थंत्रैलोक्यविश्रुतं गत्वातत्रसविप्रेंद्रःस्नात्वामंदाकिनीजले १० देवान्पितॄंस्तर्पयित्वापूजयित्वातमीश्वरं केदारंनामविख्या
तंईशानसहितंप्रभुं ११ विज्ञापयामासतदादेवंत्रिभुवनेश्वरं अद्याहंदेवदेवेशनिराहारोयतव्रतः १२ वत्स्यामित्वत्समीपेतुप्रा
तस्तूदककांक्षया इत्युक्त्वाथसविप्रेंद्रःसुप्तस्तत्रनिशोतदा १३ प्रभातेविमलेसोथकृत्वास्नानंविधानतः पितृपिंडोदकंकृ
त्वास्थितस्तत्रैवसुव्रतः १४ तावत्कालंमहाभागकुंडस्यैवसमीपतः यदातदुदकंजातंबुद्बुदाकारसंभवं १५ पीतंतत्तेनविप्रेण
विधिदृष्टेनकर्मणा षड्रजनीमुषित्वातुश्रद्धाभक्तिसमन्वितः १६ ततःस्वस्थानमायातोहृष्टमार्गेणब्राह्मणः ततःसंचिंतयो

मासभोज्यदानं कथं भवेत् १७ अनाथस्य दरिद्रस्य वस्तुहीनस्य सांप्रतं दूर्व्यं संचिंतयित्वा तु गतो राजगृहं प्रति १८ राजा मे द्र
के०मा० व्यतां द्रव्यं मम वृत्तिश्च शाश्वती तेन द्रव्येण दास्यामि ब्राह्मणानां तु भोजनं १९ यावत्संगच्छति द्वारं राज्ञस्तस्य च धर्मिणः ताव
११ त्पश्यति वेश्मं हि म्लेच्छानां गायतां भृशं २० तेषां गीतध्वनिं श्रुत्वा म्लेच्छीरूपं तु मोहनं मूर्छितो ब्राह्मणो देवि कामबाणेन पीडि
तः २१ लब्ध्वाश्वासं पुनः सोथ तां निरीक्ष्य मुहुर्मुहुः तावत्तत्रास्थितो विप्रः यावद्दृष्टो गृहं गतः २२ सोपि तत्र गतः शीघ्रं यत्र म्ले
च्छी व्यवस्थिता प्रार्थयामास तां म्लेच्छीं भार्या त्वं मे भव प्रिये २३ तस्य तद्वचनं श्रुत्वा ब्राह्मणस्य जुगुप्सितं ॥म्लेच्छ्युवाच॥ म्लेच्छी चा
हं महाभाग नैतद्युक्तं चिकीर्षितं २४ ब्राह्मणः सर्वजातीनां श्रेष्ठो भोः परिपठ्यते नीचाहं सर्वजातीनां गर्हिता साधुकर्मभिः २५
तन्निवर्त्तय मच्चित्तं मा निमज्ज त्वम् अलोपतः क ब्राह्मणः क चाहं वै सर्वधर्मबहिःकृता २६ धिग्जन्म तस्य विप्रस्य यस्य चित्तं न निर्मल
म् इंद्रियाणि न वश्यानि हथा किं ष्यति ब्राह्मणः २७ म्लेच्छ्या ईदृग्वचः श्रुत्वा निंदापूर्वं तथा प्रिये तथा स विप्रो मूढात्मा न निवर्त्त रामः
ते कर्हिचित् २८ न च पश्यति जात्यंधः कामांधो नैव पश्यति न पश्यति मदोन्मत्तो अर्थी दोषं न पश्यति २९ इत्युक्तः स तया म्लेच्छ्या ११
प्रत्युवाच च तां प्रति ब्राह्मणो विह्वलीभूतो तेन कालो यं विमर्षणे ३० प्राणा मे पीडिताः शीघ्रं कामबाणेन शोभने तस्माद्भज स्व मां

शीघ्रं देहि प्राणान्मम प्रिये ३१ यत्किंचिदत्र पापं च मम सर्वं भविष्यति न ते भविष्यति स्वल्पं तस्मान्मां भज शोभने ३२ इत्युक्ता तां करे
धृत्वा प्रविष्टस्तद्गृहे तदा भुक्ता सा तेन विप्रेण कामांधेन बलीयसा ततः प्रीतिस्तयो जाता म्लेच्छीब्राह्मणयोर्भृशं गृहाचारं ततदा
चक्रे म्लेच्छ्या सह स मूढधीः तयोर्हि रमतो नित्यं कालो गाढुकविस्तरः ततः कालेन बहुना तस्यां जाता सुकन्यका ३५ सर्वल
क्षणसंपूर्णा सर्वावयवसुंदरी तप्तकांचनवर्णाभा भाले कुटिलमूर्द्धजा सुग्रीवा शोभनोरस्का विस्तीर्णजघनस्थला पूर्णेन्दुव
दना सुभ्रूः पद्मपत्रायतेक्षणा ३७ यदा सा यौवनप्राप्ता दृष्टा विप्रेण शोभना तदा कामपरीतात्मा चकमे तामपि प्रिये ३८ तया सा
र्द्धं गतं जन्म मरणं चाप्युपस्थितं यदा स जरया जीर्णः कृतोत्यातिशयेन हि तदा तं च मृतं विप्रं दृष्ट्वा म्लेच्छी सुदुःखिता तत्पितुर्मंदि
रं गत्वा कथयामास तं मृतं ४० तव पुत्रः समे भर्त्ता वियुक्तो त्यायुषा प्रभो संस्कारं कुरु तं नीत्वा तीर्थे पुण्योदके शुभे ४१ म्ले
च्छ्यास्तद्वचनं श्रुत्वा ब्राह्मणो वाक्यमब्रवीत् पुत्रोस्माकं न तादृग्वै यादृशो भाषसे त्यजे गच्छ त्वं वै वयस्मात्त्वं आगता मम वेश्मनि
इत्युक्ता सा तदा याता स्वपितुर्निजमंदिरं दृष्ट्वा प्रोवाच सा म्लेच्छी पितरं नम्रकंधरा ॥४५॥म्लेच्छ्युवाच॥ जामाता ते समे भर्त्ता मृतः
सो गृहमध्यतः नीयतां तीर्थसामीप्यं दद्याग्निं च सत्वरं म्लेच्छ्यास्तद्वचनं श्रुत्वा म्लेच्छो वचनमब्रवीत् ॥४६॥म्लेच्छउवाच॥

के॰मा॰ १२ नचपुत्र्यात्वयाकर्मनतेतत्परिग्रहं त्वयातेनतुनत्कर्मकृतंकर्मविगर्हितम् ४७ यल्लोकेगर्ह्यतेकर्मचांडालंकर्मउच्यते तत्पुत्राभ्यांकृ
तंकर्मतेनगर्ह्यावुभावपि ४८ असंभाष्योप्यपातेयौ नमतोमद्विधैर्जनैः इतितस्यवचःश्रुत्वासाम्लेच्छीगृहमागता ४९ मृतंदृष्ट्वाचभर्त्ता
रंअग्निदाहंऽकरोन्मतिं गृहोपस्कारमादायवाराणसींकृत्वाप्रियेद्रुतया ५० ज्वलितेतद्गृहेसर्वंविप्रेणसहितंप्रिये तद्गृहद्वारिन्यग्रोधेराक्षसाःसं
तिशोभने ५१ शतानिपंचसंवंतेवटेतस्मिन्नुस्थितायवै श्रीदेव्युवाच किमर्थंतेनिषेवंतेतद्गृहद्वारिसंस्थिताः ५२ वटवृक्षंमहादेववेत्तु
मिच्छामितत्वतः ॥ईश्वरउवाच॥ शृणुदेविमहाभागेकथांपापविनाशिनीं ५३ यस्याःश्रुतायांसुश्रोणिमोहोनश्यतितत्क्षणात् हिमव
च्छिखरेरम्येसिद्धगंधर्वसेविते ५४ तत्रोन्नतशिलापृष्ठेदुर्वासामुनिसत्तमः ऋषिभिर्वालखिल्याद्यैःसेव्यमानाःसमंततः ५५ तत्रागताश्च
गंधर्वाःकिन्नराप्सरसांगणाः विकृताकाररूपंचमुनिंमत्वात्यवज्ञया ५६ शिरोलंकरणंपादेपादालंकारमस्तके ततःक्रुद्धोमुनिश्रेष्ठोवा
क्यमेतदुवाचह ५७ पर्ययेहिचयोरूपंमत्पुत्काल्लुनुत्यते ईदृग्रूपंमहाभागानर्त्तकानांनशस्यते ५८ नैतद्युक्तंकृतंवीराःशापंदास्यामिस
त्वरं इत्युक्त्वासंददौशापंदुर्वासाःक्रोधमूर्छितः ५९ विवस्त्रामुक्तकेशाश्चमुद्धुषान्तोदुःखितास्तदा भवंतुराक्षसाःसर्वेमच्छापकलुषीकृताः रामः १२
६० तस्यतद्वचनंश्रुत्वावज्रपातोपमंप्रिये भीतास्तेत्यस्मरोभिनिपतत्पादतलमायधुः ६१ शरणंतंमुनिश्रेष्ठंप्रणिपत्याचिरेगिरः अ

ज्ञानाद्भगवन्सर्वंअस्माभिःसम्पतांकृतं तेषांतद्वचनंश्रुत्वाकृपाविष्टोब्रवीदिदं ६२ दुर्वासाउवाच महाक्यमन्यथाकर्त्तुंनके
नापिहिशक्यते देवेनदानवेनापिगंधर्वोरगकिन्नरैः ६३ भवितारोराक्षसाश्चमहाक्यंनास्तिचान्यथा किंतुचानुग्रहंवच्मिशा
पस्यांतकरंमहत् ६४ राक्षसत्वेयदायूयंमनुजंसेवयिष्यथ केदारोदकपीतंहितदामुक्ताभविष्यथ ६५ इत्युक्तास्तेनविप्रेण
राक्षसाःस्वस्थमानसाः प्रचरंतिमहींकृत्स्नांप्रेक्षंतोयतमानसाः ६६ केदारोदकपीतंचनरंनारीनपुंसकं भ्रमाद्दिक्षुस्तदाहृष्टा
ब्राह्मणेम्लेच्छवेश्मनि ६७ ऊचुःपरस्परंसर्वेसोयंपुरुषसत्तमः येनगत्वामहातीर्थंपीतंकेदारसंभवं ६८ जलंसुदुर्लभंदेवैरिंद्रा
द्यैर्मुनिसत्तमैः येनपीतेरजोभूतंब्रह्महत्यादिपातकं ६९ अगम्यागमनंचैवत्वभक्ष्यस्यचभक्षणं नश्यतेनात्रसंदेहोइतिब्रह्मा
ब्रवीत्स्वयं ७० इत्युक्त्वाराक्षसाःसर्वेतद्गृहद्वारिसंस्थिताः तेनहर्षंसमाहृत्यस्थितास्तेवरवर्णिनि ७१ शापस्यमोक्षणार्थंते
सेवंतेब्राह्मणंप्रिये केदारोदकपानेनश्रुतोम्लेच्छकुलेष्वपि ७२ पद्मपत्रंयथातोयैःस्वल्पैर्नैवचलिप्यते अनेनकारणेनैवविप्रंसेवंति
राक्षसाः ७३ धूमेनव्याकुलीभूतोयदासौवटपादपः अतोभूतास्तदासार्द्धंरुद्रलोकमनामयं ७४ एकोभूतोगतोऽन्यत्रभोज्यलुब्धःस्व
गोत्रजे यावत्पश्यतिचागत्यतावन्नैववटपादपं ७५ नपश्यतिगृहंतत्रवनान्यान्वभूतरूपिणः चिंतयित्वाथभूतोऽसौरुरोदसुभृशंवकु ७६

किंमयापातकंघोरंपूर्वजन्मनिवेकृतं विगीतःकर्मणाकेनत्राहिमांपरमेश्वर ७७ त्वंत्राताजगतांधातानान्योस्तिजगतःप्रभुः एवं
के०मा० प्रलपतस्तस्यतस्मिंस्तस्यानेवरानने ७८ ब्राह्मणाबागतोतत्ररुदतःश्रुत्वतोध्वनिं तमाकर्ण्यस्थितोभद्रेनकिंचित्प्रत्ययतोहिनो
१३ ७९ विस्मयाविष्टचेतस्कोपृच्छन्रोदनहेतुकं कोभवानिहकिमर्थंभोरोदनेकरुणस्वरी ८० महादुःखेनसंतप्तोमन्यतेविश्व
चेतसा इत्थंतयोर्वचःश्रुत्वासम्भूतोवाक्यमब्रवीत् ८१ ॥भूत उवाच॥ शक्तोयोनुग्रहंकर्तुंभवेदस्त्रयथाद्यमे अन्यथाकथितेनैने
वह्निजोनास्तिप्रयोजनं॥ ८२ ॥ब्राह्मणावूचतुः॥ आवाभ्यांशक्यतेकर्तुंयदित्वंवतमन्यते तस्मान्निवेदयास्माकंकार्यमस्मासु
यत्नतः॥८३॥भूत उवाच॥ भवंतौयदितत्स्नेहेमत्प्रियंकर्तुमुद्यतौ कथयामिनसंदेहोरोदनस्यचकारणं ८४ अत्रस्थानेमहा
भागोब्राह्मणोवसतेसदा सोपिम्लेच्छ्यासदासक्तोगृहवासेकरोन्मतिं ८५ म्लेच्छ्यासार्द्धंवहून्कालान्सोनयद्ब्राह्मणो
त्तमणी ततःकालेनमहतातयोर्जातासुकन्यका ८६ सर्वयोषिद्गुणैर्युक्तासर्वावयवसुंदरी यदासौयौवनाविष्टादृष्टातेनच
कामिना ८७ भुक्ताकामावलेपेनकामरागेणमोहिना तयासार्द्धंगतःकालोजीर्णोभूत्सद्विजोत्तमः ८८ जरयाग्रस्तदेहस्तुमृ रामः
तःसद्विजसत्तमः प्रज्वालितस्तयाम्लेच्छ्यागृहेणसहसुव्रतौ ८९ तदूमयापितोहसोगतःस्वर्गंसभूतकः अहंचतद्धयाविष्टो १३

गतोभोज्येस्वगोत्रिणां ९० तेनेरादिमिविद्रोवंचितःपापकर्मणा तस्माद्भवंतौयदिमामनुग्रहीतसांप्रतं ९१ तस्यास्थीनिसमा
लोच्यपुनःप्रक्षाल्ययत्नतः स्थितौत्यत्रनिरीक्षेतेतूपंममहाद्विजौ ९२ स्वस्थानंगच्छतःपश्चाद्धममार्गेणवीप्रगो इतितस्यव
चःश्रुत्वाब्राह्मणावूचतुःप्रिये ९३ एवंचेवकरिष्यावःक्षणमात्रंस्थिरोभव समाश्वास्यचतंभूतंनिरीक्ष्यास्थीनितस्यतौ ९४
आनीयाग्निंप्रजज्वालतत्रदृष्ट्याव्यवस्थितौ तयोश्चपश्यतोस्तस्मिन्प्रज्वलितेग्नौविवेशसः ९५ ततःसक्षीणपापस्तुकुंडलाभरणो
ज्वलः वृषारूढस्त्रिनेत्रःस्यन्नुबाबांकहतवोधरः। तरुणादित्यसंकाशोविमानैःपरिवारितः स्वर्याप्तुनप्रतीकाशोद्यंतरिक्षे
स्थितोऽब्रवीत्॥९७॥भूत उवाच॥ भोब्राह्मणौस्थितोहंवैरुद्रलोकेस्वनामये युवयोःसंप्रदानेनसंभोगैर्विविधैर्ध्रुतः ९८ त
स्यताहक्स्वनंश्रुत्वाउन्नाम्यमुखपंकजं निरीक्षेतेविप्रवरौऊर्ध्वदृष्टीवरानने ९९ पश्यंतौतत्रतद्रूपंविस्मयाविष्टचेतसौ ऊच
तुस्तौतदाविप्रावि दंवाक्यमनुत्तमं १०० अहोधन्यतरंतीर्थंकेदारंभुविदुर्लभं अल्पभाग्येनगम्यंतमानुषैर्दैवतैरपि १०१ यस्या
दकेनपीतेनमहापातकिनोनराः मुच्यंतेपातकैर्घोरैर्जन्मांतरशतार्जितैः १०२ एवमुक्त्वातुतौविप्रौसंसारभयकातरौ पेतु
र्वह्निंतदातेवैविमुक्तौघोरकिल्विषैः १०३ संजातौवृषभारूढौशशांककृतशेखरौ त्रिनेत्रौशूलहस्तौचनानालंकारभूषितौ १०४

गतोरुद्रपुरींदिव्यांमहाभोगैरधिष्ठितां चिक्रीडतुस्तदाविप्रौयावदाहूतसंप्लवं १०५ एवंदेविमयाख्यातंकेदारंतीर्थमुत्तमं यःशृणो
के०मा० १४ तिनरोभक्त्यामुच्यतेसर्वपातकैः ॥ १०६ ॥ इतिश्रीवायुपुराणेकेदारमाहात्म्येसप्तमोऽध्यायः ॥ ७ ॥ श्रीदेव्युवाच ॥ कन्यक्षराचसावि
द्याययासंप्रीयतेजलं कुंडन्यासंदशन्यासंसर्वंमेवक्तुमर्हसि ॥ १ ॥ ईश्वरउवाच ॥ शृणुदेविप्रवक्ष्यामियन्मांत्वंपरिपृच्छसि क
थयामिनसंदेहोह्यकथ्यंनास्तिमेप्रिये २ दशाक्षरदेवाविद्याभुक्तिमुक्तिफलप्रदा तस्याःस्मरणमात्रेणमुच्यतेब्रह्महत्यया ३
ॐकारहृदयसंयुक्तंक्षंकारत्रयभूषिते हूंकारपंचसंयुक्तंदशबिंदुपरिप्लुते ॥ ४ ॥ श्रीदेव्युवाच ॥ यस्मिन्वर्णेनवर्णोयोवर्णानां
क्रममेवहि एतदिच्छामिसंवेत्तुंत्वत्प्रसादान्महेश्वर ॥ ५ ॥ श्रीईश्वरउवाच ॥ पृष्टंहियत्त्वयादेवितदहंकथयामिते लोकानांहि
तकामायस्वर्गमोक्षप्रदायच ६ त्रयोवेदास्त्रयोदेवाब्रह्मविष्णुमहेश्वराः ईप्सतेसततंतेषुत्रिषुवर्णेषुहर्षिताः ७ त्रयःका
लास्तथासंध्याअग्निर्नोत्रितयंतथा परात्मासर्वतोभद्रेतिष्ठतेवर्तुलेतथा ८ क्षकारेवसतेरुद्रःक्षंकारीचेतिसंज्ञितं तथासंव
र्तकोरुद्रःकोपक्रोधोनृकेसरी ९ उकारेवसतेनित्यंमोहकोरुद्रउच्यते उर्वीशोवामकर्णेश्चचंद्रभागीशभैरवो १० रेफेवस रामः १४
तिवेदेवोह्यग्नीशोनामभैरवः नक्षत्रेशस्तथासूर्योदीपनोदहनस्तथा ११ हृदिचांतमहादेवःस्ववर्गेणैवसंयुतः १३ परात्मा
१ नक्षत्राणांग्रहाःसर्वेसर्वतेजांसिभैरवि देवाःसर्वेचगंधर्वाःयक्षरक्षोमहोरगाः १२ एतेवह्निंसमाश्रित्यवसंतेसुखिनस्तथा १

सहदेहस्थोलोकानांहितकाम्यया मंत्रंचेदंसमाश्रित्यतिष्ठंतेवरवर्णिनि १४ मंत्रस्यवर्णमालांतेकथयामिसुरेश्वरि उच्चारणेनैवय
स्माच्चनश्यतेपातकंमहत् १५ ॐह्रूंक्षंहूंहूंॐ दिग्न्यासंमहादेविकथयामितवानघे ॐकारंविन्यसेत्पूर्वेऊर्ध्वतःपापनाशनं १६ हूं
कारंपूर्वदिग्भागेवह्नौक्षंकारमेवच हूंकारंधर्मराजस्यक्षंकारंनैरृतेतथा १७ पश्चिमेचैवहूंकारंहूंकारंवायुकेतथा क्षंका
रमुत्तरेचैवहूंकारंईशदैवते १८ ॐकारमप्यधश्चैवदिग्न्यासंतत्रकारयेत् दिग्न्यासेचकृतेदेविकुंडन्यासंविचक्षणः १९ कुर्या
च्छुचिःप्रयत्नेनसर्वंवत्सर्वतःप्रिये सर्वान्वर्णान्न्यसेत्प्राज्ञःसावधानेनचेतसा २० अंगन्यासंतथाकुर्याद्यथावच्छृणुपार्वति ॐका
रंविन्यसेन्मूर्ध्नि हूंकारंनेत्रयोस्तथा २१ क्षंकारंवक्त्रमध्येतुहूंकारंकंठदेशतः क्षंकारमंशयोर्देशेहूंकारंहृदयेतथा २२ हूंकारंगुह्य
देशेतुक्षंकारंजंघयोस्तथा हूंकारंसर्वसंधौचॐकारंपादयोस्तथा २३ देहन्यासेकृतेदेविकरन्यासंतुकारयेत् वामांगुष्ठेन्यसेद्देवि
ॐकारंतुत्रिदैवतं २४ हूंकारंवह्निबीजंचतर्जन्यांतुन्यसेत्तथा मध्यमायांतुक्षंकारंपवित्रायांन्यसेच्चहूं २५ कनिष्ठिकायांक्षं
कारंदक्षांगुष्ठेत्रिदैवतं तर्जन्यांदेविहूंकारंक्षंकारंमध्यमेतथा २६ हूंकारंचपवित्रायांकनिष्ठायांतमेवहि इत्थंन्यासेकृतेदेवि
सर्वशुद्धिर्भवेत्ततः २७ शुद्धदेहस्तुमेधावीसर्वकार्यक्षमोभवेत् यद्यदाचरतेकार्यंशुद्धदेहस्तुमानवः २८ तद्भवेत्सफलंतस्य

के०मा० नकुर्यादन्यथामतिं अथन्यासंनरः कृत्वाभक्तियुक्तेनचेतसा २९ कुंडेसमीपतः स्थित्वास्थिरदृष्टिरनाकुलः बुद्बुदाकारसंभू
तंचतुरंगुलमुच्छ्रितं तद्देतोमामकंदेविभुक्तिमुक्तिफलप्रदं तत्पिवेद्भक्तिसंयुक्तोमय्येवाहितचेतसा दक्षिणेनैवहस्तेन
१५ त्रीन्वारांश्चसुरेश्वरि वामहस्तेनतान्यन्नभुभाभ्यांतु पिवेज्जयं ३२ करास्फोटंततः कृत्वावदेदेहसाधकोत्तमः मत्तुल्योनास्ति
त्रैलोक्येदेवोवादानवोपिवा ३३ गंधर्वोराक्षसोवापिपिशाचोरगकिंनराः पुनःप्रभातसमयेतीर्थस्नात्वाविधानतः ३४
तर्पयेत्पितृदेवांश्चतथाभूतान्यशेषतः उपवासंततः कृत्वासप्तसप्तदिनानिच कृत्वैवमुक्तोनियमैः सर्वैरेवनसंशयः अ
न्यथाषट्सुमासेषुस्यात्तव्यंसंयतैर्नरैः ३६ ब्रह्मचर्यंभूमिशय्यापरान्नंकुत्सितंस्यच रजस्वलादिसंस्पृष्टंसर्वमेतत्तु
वर्जयेत् ३७ अन्यथान्तदकंभद्रेमृत्युकालेसुशोभने क्रीयतेगणपैर्वीरैस्तद्रक्षणपरैःप्रिये ३८ तस्मात्सर्वप्रयत्नेनब
ड्रात्रंतत्रकारयेत् भक्तियुक्तैर्नरैस्तत्रभक्तियुक्तेनचेतसा अथवाषट्सुमासेषुस्यातव्यंयंत्रितैर्नरैः यत्रतत्रस्थितोभद्रे राम:
सप्तवाराभिमंत्रितं अनयाविद्ययायत्नाद्यःपिवेदितरज्जलं संवत्सरंहिसंपूर्णंब्रह्मचर्येणयत्नतः ४१ सतांगतिमवाप्नो १५
तिकेदारेयांगतिंप्रिये विद्यानांपरमाविद्यामुच्यतेब्रह्महत्यया ४२ अस्मिन्नर्थेपुरावृत्तांकथांपापप्रणाशिनीं कथयामि

तवाद्याहंसावधानाभवप्रिये ४३ वाराणस्यांपुराह्यासीद्ब्राह्मणोवेदपारगः तपःस्वाध्यायसंपन्नःपितृदेवार्चनेरतः ४४ विप्र
कर्मेतिविख्यातःपुराणार्थविशारदः धनधान्यसुसंमृद्धोबहुपुत्रोदयापरः ४५ तस्यपुत्रोभवच्छूद्रोनाम्नापापेतिविश्रुतः सर्व शुभ२
पापसमाचारोधनलिप्सुर्वधात्मकः कदासब्राह्मणोधीमानृजुर्बुद्धिरुदारधीः भृत्येनसहितोभद्रेयात्रांतरमुपाययौ ४७ सवि
स्यो स्वच्छो द्विजश्रेष्ठोधनलुब्धेनपापिना पातितोनिर्दयायुक्तस्तेनपापेनतत्रवै ४८ गृहीत्वाबहुधनंतस्यब्राह्मणस्यतुसुंदरि गतो
न्यत्रसपापिष्ठःकर्मकृत्वासुदारुणं ४९ तत्रचिंतासमुत्पन्नातस्यासीत्पूर्वकर्मतः मयोकृतंमहत्पापंयेनयास्यामिदुर्गतिं ५० अ
स्यपापस्यशुद्ध्यर्थंतीर्थंयास्यामिचोत्तमं केदारंनामविख्यातंसर्वकल्मषनाशनं ५१ सर्वंतन्मानसेकृत्वानिर्गतोवरवर्णिनि तन्मा
र्गगच्छतातेनश्रांतेनतृषितेनहि ५२ जलार्थंजलसांनिध्यंगत्वापीत्वातुतज्जलं उपविष्टःशिलापृष्ठेदृष्टवानक्षराणिच लिखि
तानिमहाभागेतेनैवोच्चारितानिच उच्चारणान्तस्क्तेनब्रह्महत्याव्यपोहत ५४ भ्रष्टपापेनतेनैवंदृष्टंतीर्थवरंप्रिये केदारंनामवि
ख्यातंसर्वकल्मषनाशनं नहिपापसमाचारानराविषयलोलुपाः पश्यंतिप्रवरंतीर्थरक्षकैरक्षितंप्रिये ५६ माहात्म्यमस्यमंत्रस्यये
शृण्वंतिनरोत्तमाः मुच्यंतेपातकैर्घोरैर्जन्मजन्मांतरार्जितैः ५७ माहात्म्यमेतद्विद्यायाःकथितंतत्रपार्वति सर्वपापहरंदिव्यमनंत

फलदायकं ५८ यद्भ्रमोधारयेद्विद्यां(?)लक्षैरेयुतां नतंहिंसंति रक्षांसि पिशाचा गुह्यकादयः डाकिनी शाकिनी प्रेत भूत गंधर्व
के०मा० किंनराः सर्वेस्तास्त्रासयेत्सद्यो गरुडः पन्नगानृयथा ६० येनेदमुदकं पीतं नरेणाम्महितेछ्या देवादिभिर वध्योहिन सपापेन लि
प्यते ६१ ज्ञानमेकोतरं चैव कुलमुद्धृत्य शोभने प्रयाति शांकरं धाम यत्र गत्वा न शोचते ६२ किं ज्ञानैर्वक्रुभिः पुत्रैरसारैरकृतात्मभिः
१६ येरात्मापिहिनोद्धर्तुं शक्यो तेभवसागरात् ६३ ते पुत्रास्ते कृतार्थाश्च पूज्याः श्लाघ्याश्च साधुभिः येस्तु सर्वप्रकारेण केदारगमनं कृतं ६४
तेनैव च तारितः सद्यापितृवर्गो न संशयः तस्मात्सर्वप्रयत्नेन पुत्रो वै पितृभक्तितः ६५ केदारतीर्थं गत्वा तु कुर्यात्पिंडोदकक्रियां
तथासंतर्पिताः सर्वे मोदंते दिवि देववत् अपरं ते प्रवक्ष्यामि शृणुष्वैकमनाः प्रिये केदारोदकपानस्य पुरा पृष्टं यदीश्वरि ६७ मा
हात्म्यं पापनाशाय ब्रह्मादिभिरनंदिताः मयाख्यातं तदा तेभ्यो निर्विकारेण सुंदरि ६८ ब्रह्मैव तद्धि तद्ब्रह्म यत्र ज्ञात्वामृती भवे
त् एतद्धि परमं ज्ञानमेतद्धि परमं पदं ६९ रेतोदं परमं ब्रह्म न ज्ञातं ब्रह्मणा पुरा विष्णुना नैव शक्रेण न चान्यैः सुरसत्तमैः ७० तेन
तेभावगंभीरे संसारे दुःखसागरे पतिता व्याकुली भूता नित्यं तिदुःखपीडिताः ७१ स्वायंभुवेंतरे पूर्वं गोपितं तु सुगोपितं मनुष्याणां रामः
हितार्थाय वैवस्वते प्रकाशितं ७२ कुंडस्य तत्परं बीजं ज्ञानं विद्धि सुरेश्वरि ते नपीतेन जानीहि ज्ञानी स्यान्नात्र संशयः ७३ ज्ञानान्मुक्ति १६

नसंदेहोइत्येवमीश्वरोब्रवीत् ७४ अथवा भोगमाकांक्षेत्तदासो मम मंदिरे क्रीडते विविधैर्भोगैर्यथाहं वै तथैव सः॥ ७५॥ इति श्रीवायुपुराणे के
दारमाहात्म्ये अष्टमोध्यायः॥ ८॥ श्रीदेव्युवाच॥ कस्मात्कस्मादिदं चैव तत्ववीर्यं विशिष्यते एतत्कथय देवेश लोकानां हितकाम्यया १
श्रीईश्वर उवाच॥ जन्मांतरसहस्रेषु तपस्तप्तं तु येनरैः तैरिदं लभ्यते मर्त्यैः केदारं ज्ञानमुत्तमं २ जले ज्ञानं तु शक्तिश्च कुंडे देवि स्वयं तथा सा
क्षीभूतोस्म्यहं तत्र शिवकेदारसंज्ञितं ३ कणाष्टमं पिबेन्नित्यं तपःपरमदारुणं मन्ये रेतोदकं ज्ञानं सहस्रांशेन पूरयेत् ४ कपालेखुंजनेय
स्तु जटामुकुटधारिणः ज्ञानं रेतोदकं पानेसहस्रांशेन पूरयेत् ५ पंचाग्निं तपते यस्तु तपस्वी च महातपाः एकः पिबति रेतोदं कोट्यंशेनै
व पूरयेत् ६ सर्वतीर्थेषु स्नातो यो नरो भक्त्या च संयुतः रेतोदकं पिबेदन्यः कोट्यंशं न च पूरयेत् ७ ज्ञानं रेतोदकं भद्रे मोक्षकारणमुत्तमं
भक्तानां चाहितार्थाय मयाख्यातं तव प्रिये ८ ज्ञानं रेतोदकं येन दत्तं ख्यातं च भूतले सगुरुः परमो ज्ञेयो शिवतुल्यो न संशयः ९ तस्मात्तैः सदा पूज्यो
धनधान्यप्रदायकैः यत्तस्त्त्वदक्षयं सर्वं गुरुभ्यो यन्निवेदितं १० गुरुमात्मवाक्यं वाविशेषस्थिरं तथा अरिभिः परिभूतं वा यस्त्यजेति पापकृत् ११ द्
शास्त्रमहाविद्याज्ञानं ज्ञानमहोदया येन प्रकाशिता लोके स केदारसमो भवेत् १२ षण्मासं ब्रह्मचर्यं च भूमिशय्याथ जातकं सूतकं वर्जयेत्प्राज्ञो मृतकं
हितथैव च १३ पक्षद्वये कभक्तं च तिथौ रेतोदकं नरः यस्यापिबेद्भक्तियुक्तमुपोष्यासाधकाक्षितः १४ पतितैः सह संभाषं न कुर्याद्धि कथंचन गोब्र

हत्वाबालस्त्रीहंतास्वामिहागुरुतल्पगः १५ सुरापोमित्रद्रोहीचतथान्योह्युपपातकी एभिःसहनभोक्तव्यंआपत्सुमहतीष्वपि १६ इहलो
केपरेचैवयदिच्छेत्सिद्धिमात्मनः षण्मासव्रतधारीचतीर्थसेवीभवेन्नरः १७ अथवायदिवान्यत्रकुर्याद्वैबुद्धिमान्नरः एवंसर्वंतुसंपूर्णंपश्चा
त्कुर्यान्नसंशयः १८ यत्किंचित्कल्पितंस्यात्तेनतत्रदेयंनरेणहि शय्यांहेमवस्त्राणिधनधान्यंगवादिकं १९ अश्वाश्चमहिषीछत्रमुपा
नद्द्विजभोजनं दद्यात्सर्वंमहाप्राज्ञोअन्यथानहरणीभवेत् २० गृहमागत्यकर्त्तव्यंसर्वमेतद्बुद्धिमानवैः ब्राह्मणान्भोजयेद्भक्त्यातथावैब्रह्म
चारिणः यतीनोयमसंपन्नान्भोजयेच्चविशेषतः स्त्रियोबालांस्तथावृद्धान्विकलानूझाकिनस्तथा भोजयेच्चयथाशक्त्याअनंतफलभोगि
नः॥ २३॥ छ॥ इतिश्रीवायुपुराणेकेदारमाहात्म्येनवमोऽध्यायः॥ ॥९॥ श्रीदेव्युवाच॥ उदकेनैवपीतेनकिंविकृतंदेहजंभवेत् किंभोगंप
रमंलोकेचित्तसंवित्तिकारणं १ कीदृशंतुभवेद्रूपंसर्वमाख्यातुमर्हसि॥ २॥ श्रीमहादेवउवाच॥ पीतमात्रेजलेदेविरुद्रत्वंयातिमानवः म
द्भावभाविताःसर्वेषडेतेममशासने ३ रमंतेवरनारीभिःस्वर्गभोगसमन्विताः गायंतिगायकास्तेषांपुरतोप्सरसांगणाः ४ नृत्यंतित्वप्सम
नसोवाद्यंवाद्यंतिकिन्नराः महारागंप्रकुर्वंतिरुद्रकन्यागणैःसह ५ अथतत्रस्यसिद्धस्यनित्यंदेहगतस्यच सिद्धमात्मानमालोक्यहर्षनिर्भर
मानसः ६ गर्जंतंसिंहवद्रुद्रेत्र्यक्षःकुंडलभूषितः सर्वज्ञानसुसंपूर्णोद्वितीयइवशंकरः ७ ततःप्रशंसतेतीर्थंदेवमीशानमेवसः केदारंचम

हास्रेतंतीर्थंचहंसमेवच ८ रेतोदकंततःकुंडंनदीनांसंगमंपुनः हृदयस्थूलतालिंगेसर्वदेवप्रपूजिते ९ ब्रह्मादिभिस्तथाभावमुनिभिस्तत्त्व
दर्शिभिः॥ १०॥ श्रीदेव्युवाच॥ हृदयस्थंदिव्यलिंगंकेनदृष्टंहिमानुषे अदृष्टेपुशयोदेवस्तदाख्यातुमर्हसि॥ ११॥ इतिदेव्यावचःश्रुत्वाश्रो
भनंत्वर्थसंयुतं उवाचमहादेवःसर्वलोकहितायवै॥ १२॥ ईश्वरउवाच॥ शृणुदेविमांकथांदिव्यांपुरावृत्तांपुरातनीं यस्यांश्रुतायांदे
वेशिसंशयोनभवेत्क्वचित् १३ श्रुत्वाहरंतिपापानिपापिनामपियासदा स्मृतायाःश्रुतएवतांसद्यःकुलंतारयतेनृणां १४ अहल्यदेशेवि
ख्यातंप्रासादानेकसंकुलं काननैर्गहनैःसर्वैःसर्वतःपरिमंडितं १५ वाटिकाभिर्मनोज्ञाभिःपुष्पिताभिःसमंततः अलंकृतेदेवदेशेवि
ख्यातंचैवविस्तृतं १६ तस्मिन्पुरेमहापुण्येब्राह्मणश्चात्रिगोत्रजः आस्तेतद्वासिनांपूज्योधर्मनिष्ठोजितेंद्रियः १७ तेनैवोद्वाहिताक
न्यासाकल्यग्रामवासिने ब्राह्मणोब्रह्मभूतस्यगर्गगोत्रस्यशोभने १८ तस्यांसजनयामासकन्यांकन्यावरींशुभां यदासावरयोग्याचपि
त्रादत्ताद्विजातये १९ वेदवेदांगनिष्णायकाशीपुरनिवासिने उद्वाहितायांतस्यांचमृतोभर्त्तावरानने २० पुनःपितृगृहंजातासावैभर्त्रा
विनाकृता गृहेमृतोपितातस्यादैवयोगाद्वरानने २१ मृतेपितरिसाबालादुःखैर्बहुभिराकृता वैराग्यंपरमंयातावुद्धिमास्थायसात्त्वि

केभ्मा० की २२ केदारेगमनंचक्रेदुर्लभंचाकृतात्मभिः गत्वासाप्रवरेतीर्थेकृत्वापिंडोदकक्रियां २३ पीत्वास्नानोदकंवापिसमायातागृहंप्रति
१९ भोज्यार्थंब्राह्मणानांतुयाचिताभ्रातरस्तथा २४ धनंतेयाच्यमानास्तुकुपिताभगिनीप्रति वचनैस्तर्जितादुष्टैरवाच्यैर्दुष्टकर्मभिः २५
कुकेदारंकचत्वंहिकेदारंगम्यतेत्वया कोवैप्रत्येतितेवाक्यैःपुरुषश्चेतनात्मकः २६ त्वंब्रवीषिमयापीतंकेदारोदकमुत्तमं हृदयेम
मतत्पानात्संभूतंलिंगमुत्तमं २७ मिथ्यावदसिसर्वंत्वंनकिंचित्सत्यमुच्यते यादृशंतादृशंतत्रतारुण्याच्चकृतंत्वया २८ इतितद्वच
नैःसाध्वीदुःखिताशोककर्षिता स्मृत्वाकृत्वाचकेदारंहृदयेसाश्रुचिस्मिता २९ चिंतयामाससमायुक्ता किंमयादुःकृतंकृतं उदकंय
न्मयापीतंकिंतद्देवस्यनिःफलं ३० केदारगमनंचैवविफलंकिंतदद्यमे यन्मांवदंतिपापिष्ठाभ्रातरोदुष्टचेतसा ३१ विप्रियंदुष्टचित्तं
चयन्मसत्येनकेनचित् किंकरोमिक्वगच्छामिवारणंनविधीयते ३२ एवंसाचिंतयाविष्टानिद्रयांतरितातदा निद्राविष्टापश्यतिस्म
रूपंसापरमेश्वरं ३३ पंचवक्त्रंत्रिनेत्रंचजटामुकुटशोभितं वृषस्कंधसमारूढंउमादेहार्द्धसंयुतं ३४ शशांकशेखरंशुभ्रंदशबाहु ॥राम:॥
भिराहृतं दृष्ट्वाचतादृशंरूपंब्राह्मणीप्रणताभवत् ३५ रुदतेपादलग्नास्मिदेवदेवमहेश्वर किंमयापातकंकर्मकृतंचपूर्वजन्मनि ३६ ॥१९॥

ते
येनमेभ्रातरःसर्वेवचनैर्दुःखयंतिमां कज्जलेक्वचसात्वंहिब्रुवंत्येवंचमांप्रति ३७ निःफलंकिंजलंदेवकेदारगमनंचमे॥ तस्यास्तद्वचनंश्रुत्वाहे
वदेवोमहेश्वरः ३८ समाश्वास्याब्रवीदेनांमधुराक्षरयागिरा॥ईश्वरउवाच॥ माशोचत्वंमहाभागेसफलंतवजीवितं सफलंजन्मतेभद्रेकेदा
रगमनेनतु ३९ उदकंचत्वयापीतंसर्वंहिसफलंतव हृदयेशांभवंलिंगंतिष्ठतेतवभामिनि ४० शुद्धस्फटिकसंकाशंसूक्ष्ममव्यक्तल
क्षणं कुंदस्यकलिकातुल्यंतत्परंब्रह्मसंज्ञितं ४१ इत्युक्त्वास्वयमेवाप्यासौब्राह्मणीशंसितव्रता संजातप्रत्ययात्हर्षात्प्रभातेविमलेशुभा
४२ आहूयब्राह्मणान्सर्वानन्यांस्तत्पुरवासिनः स्वजनान्भृत्यवर्गांश्चप्राहचेदंवचस्तदा ४३ भ्रातरोममभोविप्रावदंत्येवंसुदुष्करं मा
स्तितेहृदयेलिंगंमिथ्यासंभाषतेभृशं ४४ युष्माकमग्रतोत्याद्यापीत्वागोदुग्धमुत्तमं उद्गीर्य्यदर्शयिष्यामिलिंगंशुभ्रंचशांभवं ४५ इत्युक्त्वा
सापिवहुग्धंलोकानांपश्यतांततः अंगुलीर्गलकेन्यस्यछर्दिंकृत्वातुतत्क्षणात् ४६ दर्शयामासतंलिंगंमल्लिकाकलिकोपमं ततस्ते
ब्राह्मणाःसर्वेलोकास्तत्पुरवासिनः ४७ संतस्तत्रत्ययास्केदादृष्ट्वालिंगंतुशांभवं केष्टंकष्टमितिप्राहुर्लिंगभेदभयात्किल ४८ एभिः
पापैर्दुराचारैर्लिंगभेदेकृतामतिः असभाव्याह्यहंस्वस्याभगिनीछर्दिकारकाः ४९ पुनस्तेब्राह्मणाप्राहुर्दुग्धेनसहभामिनि पिवलिंगं

के०मा० १९

महापुण्यंमोक्षदंसर्वदेहिनां ५० ततोब्राह्मणवचनात्सापिवद्दुग्धमिश्रितं तेनैवपीतमात्रेणदिव्यदेहंगतावसा ५१ विमानवरमारूढागतावै
कुंठभवंपरम् अथतेभ्रातरःसर्वेलिंगभेदभयातुरा ५२ कृतांजलिपुटाःसर्वेब्राह्मणानिदमब्रुवन् अज्ञानाद्यत्कृतंपापंपूर्वजन्मवशाद्द्विजाः
५३ पापादस्मादुरारब्धंयेनकेनापिकर्मणा प्रायश्चित्तैस्तथातीर्थैर्दानैर्वाबहुदक्षिणैः ५४ शरणंगतावयंवोद्यशरण्याययूयमेवहि पापिष्ठाहि
दुराचाराःपालनीयाभवद्विधैः ५५ प्रायश्चित्तैर्यथाप्रोक्तैःपुराणस्मृतिदर्शनैः निःपापास्तेकृतेकृत्वागतावैस्वाश्रमंप्रति ५६ एवंतेकथितं
देविलोकप्रत्ययकारकं लिंगस्यसंभवंभद्रेरुद्रशक्तिप्रदायकं ५७ केदारबुद्बुदंभद्रेतद्दर्वलिंगमुत्तमं दूषयंतिनरायेवैतेयांतिनरकंध्रुव
म् ५८ येदूषयंतिपापिष्ठाःकेदारंभिन्नहेतवः तेरहंदूषितोभद्रेत्वयासार्द्धंनसंशयः ५९ तस्मात्केदारपुत्रोवैपूज्योवंद्यश्चसर्वदा भोज
यंतिनरायेवैदेविकेदारपुत्रकं ६० तेनाहंपूजितोदेविपरिवारयुतःसदा केदारपुत्रकंध्यात्वातदनंतफलंस्मृतं ६१ देवताःपितरोयक्षार रामः
क्षोगंधर्वकिन्नराः तथैवाप्सरसोनागावसवोप्यश्विनावपि ॥६२॥ एतेतृप्यंतितत्रैस्मिन्पूजितेकेदारपुत्रके ॥ इत्येतत्तेसमाख्यातंकेदारस्य १९
पुण्यफलं ॥६३॥ वायुरुवाच ॥ कथितंदेवदेवेनपार्वत्याहितकाम्यया पृष्ठश्चमपरंतावन्मानसेवर्त्ततेहियत् ६४ वायोस्तद्वाक्यमाकर्ण्यब्रा

के०मा० २०

ह्मणाहर्षनिर्भराः ऊचुःप्रांजलयःसर्वेतंवायुंजगदायुषं ॥६५॥ ऋषयऊचुः ॥ कृतकृत्यावयंसर्वेश्रुत्वाकेदारतीर्थकं श्रोतव्यंचाप
रंनास्तिप्राप्तव्यंजन्मनःफलं ६६ ❀ इतिवायुपुराणेकेदारमाहात्म्येदशमोऽध्यायः ॥ ❀ ॥ ❀ ॥ श्रीदेव्युवाच ॥ किंभवेदेकरात्रेतुकिं
भवेद्धित्रिरात्रके एतन्मेसावधानस्तुकथयस्वममप्रभो १ श्रीमहादेवउवाच यत्फलंएकरात्रेषुकदाचिद्दधिकंभवेत् सर्वय
ज्ञेषुयत्पुण्यंतपश्चांद्रायणादिकं २ तत्फलंकोटिगुणितंद्विरात्रेणतुतद्भवेत् त्रिरात्रेषुचयत्पुण्यंवक्ष्येहंतत्समासतः ३ योदद्यात्पृ
थिवींसर्वांब्राह्मणायस्वलंकृतां त्रिरात्रात्फलमाप्नोतिसत्यंसत्यंनसंशयः ४ स्वर्णंप्रपूरयित्वातुवक्रवानाथप्रपूरयेत् रविग्रहेतुमेन्य
तुयत्फलंपरिकीर्त्तितं तत्फलंतुवरारोहेचतूरात्रान्नसंशयः ५ ❀ इतिश्रीवायुपुराणेकेदारमाहात्म्येएकादशोऽध्यायः ❀ ११
समाप्तश्चायंग्रंथः वह्निषड्वसुभू १८६३ युक्तेवत्सरेवैक्रमार्कके लिखितंपुस्तकंप्रीत्याकामरूपेणश्रीपुरे १ शुभमस्तु श्रीरस्तु रामः
श्रीमत्पृथ्वीतिनारायणइतिप्रथितोशाहवंशावतंसोधृंडीदिग्नायकेशोन्तपवरमुकुटैर्वीज्यमानांघ्रिपद्मः नत्पौत्रस्तत्तनयायःकुवरकुलमणिःकृत्स्न २०
देवोजयादिर्नैपालेसन्नृपोविजितसविद्विषेकोत्र दिश्वपुरम् १ आसीत्तस्यात्मजोसौसकलगुणपरोजैत्रसेनापतिर्वैनाम्नाचन्द्रादिवीरोरणदकजनमुदेशा
न्तवाक्छ्रीपुरेशक तेनेदंनालितंसुनादिरतिदंलेखयित्वाप्रसन्नंकंसद्विप्रेभ्यदूदंत्वभीष्टफलदंस्नात्वाद्धिसेनापतेः श्रीचन्द्रवीरसेनाधिपतिनापरोपकाराय

आशा सफूकुथि
1.598
ASHA ARCHIVES